

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-779/22-J

Název	Mateřská škola a Základní škola Slunečnice
Sídlo	582 31 Okrouhlice 113
E-mail	hana.belingerova@seznam.cz
IČ	71 341439
Identifikátor	691 003831
Právní forma	školská právnická osoba
Zastupující	Hana Belingerová, ředitelka školy
Zřizovatel	Hana Belingerová, ml.
Místo inspekční činnosti	Okrouhlice 113, Okrouhlice 186, Kyjovská 3187, Havlíčkův Brod
Termín inspekční činnosti	6. – 8. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola a Základní škola Slunečnice (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny-výdejny.

V mateřské škole se v jedné třídě vzdělává 23 dětí, tři děti mají speciální vzdělávací potřeby. V posledním roce před zahájením povinného školního vzdělávání je deset dětí, z toho dvě děti s odkladem povinné školní docházky.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 55 žáků rozdělených do tří trojročí, z toho devět žáků má speciální vzdělávací potřeby.

Školní družina organizuje zájmové vzdělávání ve dvou odděleních.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepci rozvoje školy do roku 2026 s jasně stanovenými cíli rozloženými do reálného časového rámce se za přispění pedagogického sboru postupně daří realizovat. Oblast řízení je efektivní, podporuje zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Komunikace a spolupráce mezi pedagogy, která probíhá v rámci pedagogických rad i neformálních schůzek je přínosná a umožňuje týmovou spolupráci, vzájemnou podporu a výměnu zkušeností. Hospitační činnost je prováděná v dostatečné míře, zatím však není plně využitý prostor pro poskytování detailnější zpětné vazby vyučujícím, přijímání adekvátních opatření a vyhodnocování jejich účinnosti. Záznamy jsou vedeny v elektronické podobě pouze formálně.

Ředitelka školy systematicky podporuje profesní růst učitelů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z filozofie školy a stanovených priorit např. vzdělávání v cizích jazycích, v konstruktivistické metodě prof. Hejného ve výuce v mateřské i základní škole, v práci se žáky se speciálními potřebami, v oblasti kreativních metod v mateřské škole a školní družině, využívání metod Kritického myšlení, učení v souvislostech. Součástí DVPP učitelů jsou návštěvy jiných škol s Montessori výukou, vzájemné naslechy a konzultace, které napomáhají jejich pracovnímu růstu a zaměřují se především na prohlubování odbornosti. Vzdělávání pedagogů v oblasti moderních trendů a jejich implementace ve výuce je věnována velká pozornost a promítla se do velké části hospitovaných hodin. Bylo vidět časté využívání didaktických pomůcek, učebnic a pracovních sešitů, které si učitelé vytvářejí a umožňuje jim efektivní naplňování cílů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání respektovalo principy Montessoriho pedagogiky. Základem sociálních vztahů byl partnerský přístup, vzájemný respekt a úcta všech partnerů (škola, dítě, zákonný zástupce). Ve sledovaných činnostech byla zaznamenána svobodná volba činností dítěte, s jakými materiály, v jakém prostoru a čase bude pracovat, zda bude pracovat samo, ve dvojici či ve skupině. Učitelky průběžně korigovaly hry dětí, povzbuzovaly je a rozvíjely jejich verbální projev. Vhodným způsobem nabízely jednotlivcům i skupinám různé didaktické úkoly, kterými podporovaly rozvoj jejich poznávacích schopností, zároveň byly vedeny k zodpovědnosti a dokončování úkolů. Možnost spontánního pohybu optimálně naplňovala přirozené potřeby dětí a současně zvyšovala jejich motorické dovednosti. Při úklidu projevovaly děti osvojené pracovní návyky a dovednost spolupráce. Na velmi dobré úrovni byla kultura stolování, ve velké míře byla rozvíjena samostatnost

a sebeobsluha. Realizované komunitní kruhy přispívaly ke vzájemné sounáležitosti dětí, k podpoře kamarádských vztahů v třídním kolektivu, rozvoji komunikačních dovedností, logickému myšlení i rychlému přenosu informací o následujícím programu. Aplikované vzdělávací strategie v hlavních činnostech vytvářely ve třídě dostatek příležitostí k aktivitě dětí, k vyjádření jejich názoru i k řešení problémových situací. Účinnost vzdělávání podporovaly skupinové formy práce, diferenciací úkolů vzhledem k věku i schopnostem dětí, cílené využití vztahů mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi. Koordinace činností učitelky a asistentky pedagoga ve třídě s dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP) napomáhala jeho bezproblémovému zařazení do třídního kolektivu, zároveň přispívala k jeho individualizovanému vzdělávání i plynulému organizování jednotlivých aktivit. Výborně je nastavená i spolupráce s logopedem, který v mateřské škole individuálně pracuje na nápravě výslovnosti u dětí. Pomáhá také při odstraňování poruch řeči u žáků v základní škole.

Vzdělávací proces v základní škole v programu Montessori vychází ze vzájemné spolupráce žáků napříč ročníky. Výuka probíhá ve věkově smíšených třídních kolektivech, v tak zvaných „trojročích“. Žáci mají možnost volby probíraného tématu i místa práce, aktivně se tak podílejí na koncepci výuky a přebírají tak zodpovědnost za průběh svého vzdělávání. Učitelé zohledňují specifika i možnosti každého žáka, s čímž souvisí individuální i respektující přístup. Vytvářejí podnětné vzdělávací prostředí umožňující všestranný rozvoj jednotlivců, rovněž kladou důraz na výchovný aspekt vzdělávání. Efektivitu vyučovacích hodin podporují pestré formy a metody práce, které vytvářejí prostor pro prezentaci vědomostí a znalostí žáků, rozvoj jejich komunikačních dovedností, čtenářské gramotnosti, kritického myšlení a formování postojů. Učitelé žáky vedou k dodržování pravidel, vzájemné spolupráci a toleranci, k reflexi vlastního učení a dosahovaného pokroku. Jednají s nimi s respektem, porozuměním a přirozenou autoritou. Převážná část vyučovacích dvouhodin sledovaných při hospitaci měla promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle i tématu, byly metodicky i organizačně dobře připraveny a zvládnuty. Zvolené výukové strategie odpovídaly charakteru probíraného učiva, věku žáků, jejich studijním předpokladům i specifickým potřebám. Vzdělávání směřovalo k rozvoji komunikačních dovedností žáků v písemném a mluveném projevu v českém i cizím jazyce, podpoře samostatného uvažování a rozvoji logického myšlení. Pedagogové v průběhu vyučovacích hodin přizpůsobili pracovní tempo skladbě žáků ve třídě. Nadanějším žákům zadávali větší počet úloh nebo složitější zadání, či využili dopomoc mezi žáky navzájem a tím ověřovali porozumění probíraného jevu. Přínosné bylo vzájemné obohacování ve věkově smíšených kolektivech, což přirozeně podporovalo jejich kooperaci. Žákům s SVP poskytovaly účinnou podporu asistentky pedagoga. Dynamiku vzdělávání podpořila samostatná práce s textem, odkazy na reálné situace z běžného života, vhodně volené komunikační situace, jejichž prostřednictvím si žáci v cizím jazyce procvičovali gramatické struktury i mezipředmětové vztahy, které přispívaly k porozumění danému tématu v širších souvislostech. I nejmladší žáci dokázali pracovat s písemným zadáním, spolupracovat s ostatními ve skupině a objektivně vyhodnocovat výsledky své práce. Efektivitu vyučovacích hodin zvyšovalo využívání didaktických pomůcek, pracovních sešitů a materiálů, které si učitelé sami vytvářejí. Pozitivní atmosféra vytvářela bezpečné učební prostředí. Aktivita žáků v hodinách byla značná, vzájemně se nerušili, měli možnost pracovat kdekoli ve třídě, někdy i v jejich přilehlých prostorách. V závěru všech hospitovaných bloků bylo zaznamenáno sebehodnocení všech žáků, podle předem známých kritérií, v některých případech se jednalo o přínosnou sebereflexi podporující jejich vzdělávací pokrok. Pozitivem je automatické vyčleňování dostatečného časového prostoru pro tyto hodnotící aktivity.

Činnost školní družiny volně navazuje na obsah a principy základního vzdělávání. Témata jsou naplňována především s důrazem na volbu vlastních aktivit podle momentálních zájmů žáků. Umožňuje žákům věnovat se relaxačním aktivitám, spontánním hrám, rozvoji kreativity, manuální činností (výtvarné a rukodělné práce) i pohybovým dovednostem. V průběhu činností vychovatelky žáky motivovaly, hodnotily je, v případě potřeby jim pomáhaly hledat vhodné pracovní postupy. Vzdělávací obsah přispíval k vzájemné spolupráci a podporoval prosociální chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky o vzdělávacích pokrocích v mateřské škole jsou pravidelně zaznamenávány. Tím je zajištěna návaznost a smysluplnost krátkodobého plánování cílů, metod a forem. Na základě zpracovaných tematických bloků, které probíhají v námětové propojenosti, mají děti dostatek podnětů k učení, je posilována jejich důvěra ve vlastní schopnosti. Děti jsou s ohledem na svůj věk samostatné a aktivní. Rozvíjení sociálních kompetencí i kompetencí k řešení problémů je na požadované úrovni. Děti přirozeně komunikují, umí vyjádřit své pocity, dokáží si samostatně hrát i pracovat v různých velikých skupinách. K sobě navzájem se chovají přátelsky, řeší běžné denní situace. Dostatečné množství poznatků mají i v oblasti předčtenářské, předmatematické i přírodovědné gramotnosti. Během dne děti dodržují základní pravidla společenského chování (pozdraví, poděkují, poprosí). Při stolování projevíly děti velkou samostatnost v sebeobsluze.

Práce s výsledky žáků základní školy není založena na porovnávání. Žáci jsou hodnoceni slovně, hodnocení zahrnuje úroveň zvládnutí učiva i stupeň dosažení rozvoje klíčových gramotností. Posuzují se výchozí úroveň jednotlivých žáků, pedagogové systematicky sledují individuální pokroky každého jedince ve znalostech, dovednostech a postojích, jeho osobní úspěchy a nezdary. Každý žák má svůj vlastní tematický plán, kde si určuje své cíle a dosažené pokroky. Způsob hodnocení nastavený pro všechny žáky je optimální i pro žáky s případnými výukovými obtížemi.

Díky spolupráci s rodiči se ve škole nevyskytují žáci s neomluvenými hodinami ani žáci neprospívající. Zákonní zástupci se aktivně zapojují do dění ve škole (pravidelné třídní schůzky ve formě tripartit, setkávání žáků, rodičů, učitelů). Mají možnost spoluurochodovat o vzdělávání svých dětí, mohou nahlédnout kdykoliv do výuky. Škola organizuje akci „Na den učitelem“, kdy si rodiče zapojují do vzdělávání žáků. Také organizuje vzdělávání rodičů a široké veřejnosti ve spolupráci s dalšími odborníky, zapůjčuje odbornou literaturu, aj. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami jsou stanoveny v interních dokumentech, vzdělávací postupy jsou upraveny podle individuálních potřeb a jsou vyhodnocovány. Školou preferovaná individualizovaná výuka a kooperativní formy práce maximálně zohledňují možnosti a potřeby všech žáků.

Realizované preventivní aktivity a související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech. Nízký počet žáků umožňuje soustavné sledování a zachytávání signálů rizikového chování, jejich řešení a přijímání opatření ve spolupráci všech zainteresovaných, včetně odborníků z jiných institucí.

Zkvalitňování podmínek vzdělávání a dobré výsledky pozitivně ovlivňuje řada zájmových kroužků (kroužek anglického jazyka, čtenářský klub, polytechnický kroužek), ale i řada školních projektů (Čistá řeka Sázava, Česko zpívá koledy, Šance pro Vaše dítě, Trenéři do škol, setkání dětí ze ZŠ Slunečnice a dětí v Tanzánii, environmentální vzdělávací programy). Mají prospěch nejen pro školu, ale i širokou veřejnost k rozvoji společenského života a kulturního života v obci.

Závěry

Vývoj školy

- Škola je vybavena novými pomůckami a výukovými materiály, zlepšilo se vybavení zahrady v mateřské škole.
- Dařilo se využívat zájem pedagogických pracovníků o další vzdělávání a aplikovat další poznatky z praxe.

Silné stránky

- Používání výchovně vzdělávacích strategií účinně vedoucích žáky ke spolupráci, zodpovědnému osobnímu přístupu k učení a hlubšímu propojování poznatků z běžného života.
- Přínosná spolupráce s logopedem a speciálním pedagogem v mateřské škole i ve škole základní.
- Výroba a využívání vlastních didaktických pomůcek a pracovních sešitů, vedoucí k vyšší efektivitě výuky, její pestrosti a přitažlivosti
- Výrazná individualizace vzdělávání, která umožňuje rozvoj nadání i podporu dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Malá efektivita hospitační činnosti, nedostatečné přijímání opatření a vyhodnocování jejich účinnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Zefektivnit hospitační činnost a zároveň vést pedagogy k přijímání a vyhodnocování opatření.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření. Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové

schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání pro 1. stupeň ZŠ, Mateřská škola a Základní škola Slunečnice, platnost od 1. 9. 2021
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání pro 2. stupeň ZŠ, Mateřská škola a Základní škola Slunečnice, platnost od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program školní družiny, platnost od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program Mateřská škola Slunečnice, období 2021/2022 až 2024/2025
5. Třídní knihy v elektronické podobě (seznámení žáků s řády školy)
6. Hospitační záznamy v elektronické podobě
7. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021
8. Pedagogické rady školní rok 2021/2022
9. Minimální preventivní program prevence rizikového chování, účinnost od 5. 1. 2022
10. Plán řešení šikany ve škole, prevence rizika školního neúspěchu, ze dne 15. 1. 2022
11. Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí v mateřské škole a žáků v základní škole, účinnost 1. 9. 2021
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

V Jihlavě 23. 6. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Hana Belingerová, ředitelka školy

V Okrouhlici